

İŞLETMELERİN KURULUŞ SORUNLARI

© Prof.Dr. Hayri ÜLGEN

İşletmenin Kuruluş Aşamaları

- Yatırım öncesi Planlama Süreci,
- Yatırım çalışmaları,
- İşletme aşaması.

© Prof.Dr. Hayri ÜLGEN

İşletmenin Kuruluş Aşamaları

1. Proje fikrinin oluşturulması,
2. Proje hazırlama (Fizibilite Çalışmaları);
 - İç ve Dış Çevre İncelemesi (On Fizibilite)
 - Ekonomik, Teknik, Finansal İncelemeler
3. Fizibilite Raporu (Ayrıntılı Fizibilite Etüdü),
4. Değerlendirme ve Yatırım Kararının Alınması,
5. Yatırımın Projelendirilmesi,
6. Yatırım Projesinin Uygulanması,
7. İşletme (Üretim geçiş)süreci.

© Prof.Dr. Hayri ÜLGEN

Kuruluş Sorunları

1. İşletmenin üretim konusunun belirlenmesi
2. İşletmenin bütününe ilişkin amaçların belirlenmesi
3. İşletme büyüklüğünün belirlenmesi
4. İşletmelerde büyüme
5. Kuruluş yeri seçimi
6. İşletmenin hukukî şeklinin belirlenmesi
7. İşletmelerin diğer işletmelerle ilişkileri açısından değerlendirilmesi
8. İşletmelerin uluslararası ilişkileri açısından değerlendirilmesi

© Prof.Dr. Hayri ÜLGEN

1. İşletmenin Üretim Konusunun Belirlenmesi

- Ne Üretelim ? Ürün veya Hizmet ?
- Muhtemel Müşterilerimiz Kimlerdir ?
- Ürün ya da hizmetin
 - a) Talep durumu ? (Yüksek veya Zayıf)
 - b) Talep yaratılabilir mi ?
 - c) Talebi devamlı ve istikrarlı bir ürün ya da hizmet olması.

© Prof.Dr. Hayri ÜLGEN

2. İşletmenin Bütününe İlişkin Amaçların Belirlenmesi

- İşletmenin tümünü ilgilendiren genel amaçların belirlenmesi,
- İşletmenin her bir fonksiyonunu yerine getiren birimlerin amaçlarının tek tek belirlenmesi,
- Bu amaçların birbirleriyle uyumunun sağlanması.

© Prof.Dr. Hayri ÜLGEN

3. İşletmenin Büyüklüğünün Belirlenmesi

- Sayısal büyüklük ölçüleri:
 - Satışlar,
 - Çalışan Sayısı,
 - Öz Sermaye Miktarı,
 - Toplam Yatırım Tutarı,
 - Harcanan Enerji Miktarı,
 - Üretilen Mal veya Hizmetin Miktarı,
 - Kullanılan Hammadde ve Malzeme Miktarı,
 - Kullanılan Makine ve Donanım Sayısı ve Gücü,
 - İşlenen ya da Yararlanılan Toprağın Genişliği.

© Prof.Dr. Hayri ÜLGEN

İşletme Büyüklüğüne Etki Eden Başlıca Faktörler

- Talep miktarı,
- Yönetim yeteneği ve işletme sahiplerinin finansman sağlama olanağı,
- Hukuki düzenlemeler
- İşletmenin amacı

© Prof.Dr. Hayri ÜLGEN

4. İşletmelerde Büyüme

- Yatay Büyüme
- Dikey Büyüme
 - İleriye doğru Dikey Büyüme
 - Geriye doğru Dikey Büyüme

© Prof.Dr. Hayri ÜLGEN

5. Kuruluş Yeri Seçimi

1. Aşama: İşletmenin kurulacağı genel bir bölgenin seçilmesi
2. Aşama: Bölge içerisinde bir yörenin seçilmesi
3. Aşama: Yöre içerisinde işletme konumunun seçilmesi

© Prof.Dr. Hayri ÜLGEN

Bölge Seçimini Etkileyen Faktörler

- Talep ve dağıtım olanakları açısından pazarın elverişliliği, yakınlığı,
- Hammadde ve yardımcı madde kaynaklarının şimdiki ve gelecekteki durumu,
- Yan sanayi kuruluşlarının durumu,
- Enerji ve yakıt kaynaklarının yoğunluk ve maliyetleri açısından ulaşım imkanları

© Prof.Dr. Hayri ÜLGEN

Bölge Seçimini Etkileyen Faktörler (Devam)

- Miktar, kalite, ücret açısından işgücü kaynakları,
- Yatırım faaliyetlerini ve çalışanların yaşantısını etkileyecek çevre koşulları,
- Devletin yasalarla belirlediği kısıtlayıcı ve teşvik edici faktörler,
- Su ve atıkları giderme olanakları.

© Prof.Dr. Hayri ÜLGEN

Yöre ve Konum Yeri Seçimini Etkileyen Faktörler

- Ulaşım olanakları
- İşgücü tedarik imkanları
- Şehrin gelişme yapısı
- Toplumsal yapı
- Enerji ve su kaynakları
- Tedarikçilere yakınlık
- Belediye hizmetleri
- Atıkları giderme olanakları
- Arazinin fiziksel yapısı
- Kamu tesisleri (Yol, havaalanı, liman vs)

© Prof.Dr. Hayri ÜLGEN

Yöre ve Konum Yeri Seçimini Etkileyen Faktörler (Devam)

- Ücret düzeyleri
- İşçi-işveren ilişkileri
- Nüfus yapısı (Eğitim düzeyi, çalışma oranı vs)
- Eğitim ve araştırma kuruluşları
- Yaşam koşulları

© Prof.Dr. Hayri ÜLGEN

6. İşletmenin Hukukî Şeklinin Belirlenmesi

- Şahıs İşletmeleri
- Şirketler (Ortaklıklar)
 - a) Adi Şirketler
 - b) Ticarî Şirketler
 - Şahıs Şirketleri
 - Kollektif ve Komandit şirketler
 - Sermaye şirketleri
 - Anonim Şirketler
 - Limited Şirketler
 - Kooperatif Şirketler

© Prof.Dr. Hayri ÜLGEN

7. İşletmelerin Diğer İşletmelerle İlişkileri Açısından Değerlendirilmesi

- Centilmenlik anlaşmaları
- Konsorsiyumlar
- Karteller
- Tröstler
- Holdingler
- Birleşmeler

© Prof.Dr. Hayri ÜLGEN

8. İşletmelerin Uluslararası İlişkileri Açısından Değerlendirilmesi

- Ulusal işletmeler
- Uluslararası işletmeler
- Çokuluslu işletmeler

© Prof.Dr. Hayri ÜLGEN